

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНМУ ім. М.І.Пирогова

акад. НАМН України

 проф. В.М. Мороз

«25» червня 2018 р.

КОНЦЕПЦІЯ

Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

щодо діяльності з надання освітньої послуги,
*пов'язаної з одержанням вищої освіти підготовки фахівців другого
(магістерського) рівня вищої освіти*

Освітній рівень: **Вища освіта**

Кваліфікації освітньої: **«Магістр медицини»**

Кваліфікації професійної : **«Лікар»**

Галузь знань: **22 «Охорона здоров'я»**

Спеціальність: **222 «Медицина»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою ВНМУ

протокол №11

від «25» червня 2018 р.

Вчений секретар університету

 доц. О.А. Серебреннікова

Вінниця

2018 р.

Діяльність ВНМУ пов'язана з визначеними в Україні напрямками розвитку медичної науки і практики та регіональними особливостями вирішення завдань охорони здоров'я населення. На тлі суттєвих екологічних і економічних змін в незалежній Україні погіршився стан здоров'я населення, зросла кількість соматичних, особливо онкологічних, ендокринологічних захворювань, травматологічних і хірургічних станів.

На теперішній час в Україні сформувалося соціальне замовлення суспільства на створення в структурі первинної ланки охорони здоров'я лікаря особливої категорії, який би міг відігравати роль авторитетного професіонала на первинному рівні, який би задовольняв медичні потреби широкого діапазону, тобто сімейного лікаря.

Значні успіхи в галузі медицини були досягнуті завдяки поглибленню наукових знань і спеціалізації практичної медицини. У зв'язку з цим виникла необхідність у формуванні якісно нової схеми надання первинної медико-санітарної допомоги населенню та якісно нового спеціаліста - лікаря загальної практики, або сімейного лікаря, повноваженнями якого було б вирішення більшості медичних питань одночасно із наданням кваліфікованих рекомендацій з питань соціальної, правової, профілактичної і реабілітаційної допомоги, лікаря, якому в силу особливих причин довіряють, в основному завдяки впевненості в його професіоналізмі і індивідуальних якостях. Всім цим вимогам відповідає концепція надання медичної допомоги лікарів галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» освітньої кваліфікації «Магістр медицини», кваліфікації - лікар.

Сімейну медицину як спеціальність особливо характеризує система професійних цінностей спеціалістів, які у ній працюють. Це, перш за все, широкий погляд на клінічні проблеми пацієнта, медичне обслуговування в контексті сім'ї, індивідуальний підхід до здоров'я кожного хворого.

У зв'язку із усіма суттєвими змінами в організації вищої медичної освіти і в практичній охороні здоров'я лікувальний факультет ВНМУ в 1994 році було реорганізовано в медичний факультет з підготовкою на ньому лікарів за спеціальностями: «Лікувальна справа» і «Педіатрія». В 2001р. медичний факультет реорганізовано і на його основі створено медичний факультет №1 з підготовки лікарів напрямку 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації - лікар-лікувальник. З 2016 року здійснюється підготовка магістрів медицини з напрямку 222 «Медицина».

У сучасних умовах реформування системи охорони здоров'я значно підвищились вимоги до якості підготовки лікарів. Завдяки достатньому досвіду в цій галузі ВНМУ має можливість здійснювати підготовку кваліфікованих фахівців, професійні якості яких відповідатимуть потребам ринкових умов функціонування реформованої охорони здоров'я, процесам глобалізації і євроінтеграції вищої медичної освіти.

Зоною діяльності ВНМУ з базових спеціальностей у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» є заклади охорони здоров'я (лікувально-профілактичні, санітарно-протиепідемічні, санаторно-

курортні, науково-медичні) Вінницької, Волинської, Хмельницької, Житомирської, Чернігівської, Черкаської, Рівненської, Кіровоградської, Київської, Миколаївської областей, де працюють близько 1210 лікарень та інших медичних закладів. Саме в ці області щороку за рознарядкою МОЗ України направляються лікарі з базових спеціальностей напрямку 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа». В областях зони діяльності ВНМУ існує значна потреба кваліфікованих лікарів спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа». У вказаних областях зони діяльності ВНМУ відсутні медичні вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації, де б здійснювалась підготовка лікарів напрямку 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації - лікар-лікувальник.

З 2021-2022 навчального року буде здійснено перший випуск лікарів галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» освітньої кваліфікації «Магістр медицини».

Медичний факультет ВНМУ забезпечує успішну підготовку напрямку 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації - лікар-лікувальник та галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» освітньої кваліфікації «Магістр медицини», кваліфікації - лікар.

Ця підготовка здійснюється на кафедрах, розташованих у м. Вінниці. Це клінічні бази: обласна клінічна лікарня ім. М.І.Пирогова, обласна дитяча лікарня, військово-медичний центр Міністерства оборони України «Здоров'я», обласний тубдиспансер, обласний ендокринологічний диспансер, обласний шкіряно-венерологічний диспансер, обласний онкодиспансер, пологові будинки №1, 2, Центр матері і дитини, міські клінічні лікарні № 1, 2, 3, дитячі поліклініки, клінічні заклади ПЦМСД №1-7 м. Вінниці. ВНМУ має свої університетські клініки – НДІ, лікарня реабілітації інвалідів та медичної експертизи та МКЛ №2, сучасні симуляційні та тренажерні центри практичної підготовки студентів та лікарів.

На 60 кафедрах ВНМУ працює 1031 викладачів, в т.ч. 128 (12,8 %) докторів наук, 678 (69,2%) кандидати наук, всього 806 викладачі (84,0%) мають науковий ступінь доктора і кандидата наук, 225 (18%) викладачів працюють без наукового ступеня.

В структурі медичного факультету №1 - 38 кафедр, в т.ч. 23 клінічних і 15 теоретичних. Серед кафедр - 5 фундаментального профілю, 4-гуманітарного та соціально-економічного профілю і 31 професійно-орієнтованих. На кафедрах 469 викладачів, з них - 336 (71,6%) мають науковий ступінь, в тому числі - докторів наук 67 (14,3%), кандидатів наук 269 (57,4%).

Майже всі кафедри медичного факультету №1 очолюють доктора наук. На одинадцяти кафедрах кожний викладач має науковий ступінь, а на дванадцятьох кафедрах працюють від 2 до 8 докторів наук. Висококваліфікований професорсько-викладацький склад факультету

забезпечує впровадження в навчальний процес і лікувальну практику нових технологій і методик. В 2018-2019 навчальному році на першому курсі впроваджено кредитно-трансферну форму підготовки студентів, що вимагало від кафедр, керівництва, проведення значної роботи з організаційного і навчально-методичного забезпечення.

Викладачі клінічних кафедр проводять лікувально-консультативну роботу у базових відділеннях лікарень, впроваджують в практику лікувальних закладів нові методики і технології лікування і діагностики, виконують найбільш складні операції.

У ВНМУ діє чітка система контролю якості фахової підготовки і атестації випускників, різні форми контролю підготовки студентів – щоденний, рубіжний контроль, проміжна атестація, державна атестація єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобувачів ступеня «Магістр» - медичні ліцензійні іспити «Крок-1», «Крок-2» і практично-орієнтований державний випускний іспит ОСКІ (об'єктивний структурований клінічний іспит), який вводиться в систему державної атестації випускників з 2018-2019 н.р..

Стан кадрового, навчально-методичного і матеріально-технічного забезпечення ВНМУ в повній мірі відповідає акредитаційним вимогам і достатній для успішного надання освітніх послуг в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» освітньої кваліфікації «Магістр медицини», кваліфікації - лікар з обсягом прийому 1350 осіб, з правом підготовки іноземних громадян.

Заявлений ліцензований обсяг 1350 осіб на рік буде забезпечувати кваліфікованими кадрами 10 областей України, які знаходяться в зоні впливу освітніх послуг ВНМУ.

Вінницький національний медичний університет (а до 1994 року – медичний інститут) за 90 років існування став багатопрофільним центром ступеневої підготовки фахівців, спеціалізації і післядипломного вдосконалення лікарських науково - педагогічних кадрів із значним обсягом науково – методичної, експериментальної, лікувальної та консультативної роботи в усіх галузях медицини. Якість теоретичної і практичної підготовки випускників ВНМУ високо оцінена населенням, медичною громадськістю України і майже 100 зарубіжних країн, громадяни яких набули в ньому вищу медичну освіту.

Університет утворений на основі постанови Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994р. № 408 на базі Вінницького медичного інституту ім. М.І. Пирогова і підпорядкований Міністерству охорони здоров'я України і Міністерству освіти і науки України. Навчальний заклад акредитовано в 1994 році і повторно атестовано в повному обсязі за IV рівнем в 2000 році з наданням права визначення змісту освіти, структури і плану прийому, присвоєння і присудження ступенів і вчених звань, планування і розвитку наукових досліджень, самостійного розпорядження асигнуваннями, організації в своїй структурі науково – дослідних установ і відкриття підготовки з нових спеціальностей у відповідності до потреб народного

господарства України. Саме з врахуванням потреб медичного і фармацевтичного забезпечення населення зони діяльності університету кваліфікованими лікарями – стоматологами та медичними психологами, фармацевтами–провізорами, клінічними провізорами та з врахуванням сучасних тенденцій в розвитку медицини і організації фармацевтичного обслуговування в університеті відкрито стоматологічний (1996 р.) і фармацевтичний (2000р.) факультети, 2004 – ліцензована підготовка із спеціальності «Медична психологія».

У 2002 р. спеціальним Указом Президента України університету було надано статус національного з подальшою його назвою «Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова».

ВНМУ забезпечує медичними кадрами лікувально-профілактичні установи Вінницького вузівського центру (Вінницька, Хмельницька, Житомирська області) та сусідніх (Черкаська, Кіровоградська, Волинська, Чернігівська, Київська) областей, навчає іноземних громадян з 42 країн Азії, Африки, Латинської Америки, Європи, країн СНД.

Освітня діяльність Університету відповідає Конституції України, ґрунтується на концептуальних засадах Національної доктрини розвитку освіти, враховує вимоги Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017 р. № 2145-19), «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-18), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 № 848-19) та інші законодавчі акти.

Актуальність розвитку медичної освіти в сучасних умовах регламентується Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року».

ВНМУ ім. М.І.Пирогова, що діє на підставі Статуту, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України 18 жовтня 2016 року № 1086, та Концепції розвитку ВНМУ ім. М.І.Пирогова на 2016-2021 рр. (затверджена 29.08.2016 р.), чітко планує та організовує свою діяльність з метою успішної конкуренції на вітчизняному та світовому ринку знань.

Організація освітнього процесу з підготовки фахівців в університеті відповідає Постанові Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» у галузі знань «Охорона здоров'я». Робочі навчальні плани додипломної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня освітніх кваліфікацій «магістр медицини», «магістр медичної та психологічної реабілітації», «магістр стоматології», «магістр фармації» складені відповідно до Примірних навчальних планів підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затверджених МОЗ України та ЦМК з вищої медичної освіти МОЗ України 26 липня 2016 року.

Особливої актуальності набуло це питання при введенні рейтингу студентів для отримання академічних стипендій відповідно до Порядку призначення і виплати стипендій у редакції Постанови Кабінету Міністрів

України від 28 грудня 2016 р. № 1050 та на підставі Змін, що вносяться до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів № 740 від 04.10.2017 р.

У цілому, організація освітнього процесу і ведення діловодства відповідає вимогам Закону України «Про засади державної мовної політики» від 03.07.2012 року № 5029-17.

Враховуючи Постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти» (№ 229 від 15 квітня 2015 року) постійно оновлюється реєстр даних про університет, документи про освіту, про присвоєння вчених звань та наукових ступенів, матеріально-технічну базу.

У своїй діяльності ВНМУ керується Постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти» (№ 229 від 15 квітня 2015 року), Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 334 Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 275 «Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення міжнародного моніторингового дослідження якості вищої медичної освіти у 2018 році», Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 302 Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я, Постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. N 1134 Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності Документ 1134-2002-п, поточна редакція — Редакція від 27.04.2017.

В університеті розглянуті результати реалізації «Концепції державної програми розвитку медичної освіти на період до 2020 року, та напрямки її реалізації». Їх впровадження сприяло підготовці медичних кадрів, забезпеченню ними потреб населення України (зокрема сільського), поліпшенню соціального захисту співробітників університету, престижності набуття іноземними громадянами у ВНМУ фаху лікаря, оснащенню підрозділів університету сучасною медичною апаратурою, поліпшенню житлових умов студентів, аспірантів, інтернів.

Приділяється особлива увага вдосконаленню методичної бази і організації навчального процесу на кафедрах всіх факультетів, створені тренажерні центри для оволодіння практичними навичками студентами та інтернами, слухачами факультету післядипломної освіти.

Організацію навчального процесу в університеті спрямовано на реалізацію змісту медичної та фармацевтичної освіти на відповідному освітньо-кваліфікаційному рівні згідно державних стандартів освіти з використанням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання, зорієнтованих на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості.

Робочі навчальні плани додипломної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» кваліфікацій «лікар», «лікар-стоматолог», «провізор», складені робочими групами кафедр університету і затверджені Вченою радою університету протокол № 11 від 25 червня 2018 року з внесенням змін у робочі навчальні плани та у робочі програми підготовки фахівців за спеціальностями «лікувальна справа», «педіатрія», «медична психологія», «стоматологія», «фармація, промислова фармація», «клінічна фармація». «Про введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнем магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. № 266 з редакцією №53 від 01.02.2017 року та наказом МОН України від 19.12.2016 року № 1565 «Про узагальнення переліків спеціальностей, ліцензованих обсягів вищих навчальних закладів та переоформлення сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей».

Організацію освітньої діяльності у ВНМУ забезпечують: медичний факультет №1 (спеціальність – «Медицина»), медичний факультет №2 (спеціальності – «Педіатрія», «Медична психологія»), стоматологічний факультет (спеціальність – «Стоматологія»), фармацевтичний факультет (спеціальності: «Фармація, промислова фармація»):

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я

222 Медицина – 1350 осіб

228 Педіатрія - 150 осіб

225 Медична та психологічна реабілітація

Спеціалізація Медична психологія – 100 осіб

221 Стоматологія – 300 осіб

226 Фармація, промислова фармація - 500 осіб

Контингент студентів на всі форми навчання складає 8101 осіб, з яких на денній формі проходять навчання 7193 студента, заочної – 908.

На факультеті післядипломної освіти пройшли підготовку – 2197 лікарів, в т.ч. на передатестаційних циклах навчалися 1891 особа, здійснили спеціалізацію – 306. На вказаному факультеті навчалися лікарі з 14 областей України. В інтернатурі протягом 2018 року навчалася 2277 лікарів-інтернів. Станом на 01.01.2018 року навчання в інтернатурі здійснювали 1368 лікарів.

З числа іноземних громадян різні форми підготовки в університеті пройшли: 1486 осіб, в т.ч. – 1323 студенти основних факультетів, 107 слухачі підготовчого факультету; на післядипломному навчанні перебувають: – 39 клінічних ординаторів, 6 аспірантів, 11 магістрантів.

В університеті станом на 01.10.2018 року навчається 8101 студентів, 2149 лікарів-інтернів, 2700 лікаря-курсанта факультету післядипломної освіти, 68 магістрантів. На місцях державного замовлення навчається 2497 студентів, за контрактною формою - 5604 студентів.

У 2018 році в університеті на всіх факультетах випущено 1275 спеціаліст (лікарі, фармацевти). У числі випускників - 221 іноземних громадян. Серед випускників: 688 лікарів - лікувальна справа, 109 педіатрів, 23 медичних психологів, 164 стоматологів, 57 провізорів та 13 клінічних провізорів. За державним замовленням підготовлено 365 лікаря (лікувальна справа, педіатрія, стоматологія).

Впродовж 40 років п'ять факультетів навчального закладу навчають іноземних громадян. Їх контингент нараховує 1551 особу. Підготовчий факультет протягом останні 7 років закінчили 3552 особи з 89 країн Європи, Азії, Африки і Латинської Америки. Диплом лікаря одержали 3600 випускників – іноземців з 120 зарубіжних країн. Всього університетом підготовлено майже 40 тис. лікарів, в т.ч. більше 10000 фахівців вищої кваліфікації - докторів і кандидатів наук.

В університеті функціонують 60 кафедр основних факультетів, з яких 42 клінічного профілю, Науково - дослідний центр з експериментальною клінікою (віварієм); навчально-науковими та навчально-науково-лікувально-профілактичними комплексами (сумісно з санаторієм Хмільник і медичним центром ВПС України); Центр нових інформаційних технологій (в складі якого обчислювальний центр, комп'ютерні класи, телестудія, вузол Internet, сучасна друкарня); спеціалізована патоморфологічна лабораторія, спільна з НДІ хімії поверхні НАН України лабораторія по створенню і вивченню нових лікарських засобів на основі високодисперсних кремнеземів; гастроентерологічна лабораторія з питань нових технологій в діагностиці і фармакотерапії захворювань шлунка; імунологічна лабораторія.

За роки існування навчального закладу в ньому склалися традиції, які забезпечують високу якість організації навчально-виховного процесу, стимуляції пізнавальної діяльності студентів, об'єктивного контролю підготовки та якості знань. В організації науково-методичного забезпечення навчального процесу і фахової підготовки на факультетах враховуються пропозиції, одержані шляхом соціологічних досліджень та анкетування студентів і керівників охорони здоров'я зони діяльності університету. Одним з показників якості виховної роботи в університеті є стабільно високий відсоток доїзду його випускників до місць призначення за державним замовленням.

На кафедрах університету культивовані традиції в індивідуальному підході до студентів, в поєднанні практичного і теоретичного навчання,

високі вимоги до рівня підготовки, впроваджені сучасні технології навчання та комп'ютеризація, виховання почуття відповідальності за набуття професії забезпечують високий авторитет випускників ВНМУ в Україні і за її межами.

За підсумками рейтингових оцінок Міністерства охорони здоров'я України університет за багатьма показниками (кадрове забезпечення, матеріальна база, результати медичних ліцензійних іспитів Крок – 1 і Крок – 2, методичне забезпечення навчального процесу, підготовка резерву викладацького складу, винахідницька діяльність, фінансовий стан, соціальний захист співробітників і студентів) відноситься до провідних вищих медичних навчальних закладів.

Протягом останніх 5 років здійснювалася на високому рівні видавнича діяльність ВНМУ: видано понад 35 підручників, 2 отримали Державну премію України – підручник з медичної біології та хірургії, 2 – подано на державну премію, 5 – отримали статус Національного.

Державним рейтингом вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації у 2017/2018 навчальному році в номінації «Лідер вищої освіти» університету Міністерством освіти та науки України присуджене I місце і нагороджено спеціальним дипломом. В 2017-2018 роках навчальний заклад за підсумками участі у відкритому рейтингу популярності та якості товарів увійшов до кращих вищих медичних навчальних закладів України «Топ 200» - 26 місце, а серед медичних вузів - 2 місце і був нагороджений спеціальними дипломами і медаллю. Університетом отримана нагорода «Предприятие XXI века» від оргкомітету ЄС – XXI на основі результатів досліджень, проведених міжнародними експертами, та інформацією з незалежних джерел. За оцінками міжнародних експертів за станом організації якості підготовки кадрів з числа іноземних громадян університет займає 14 місце серед медичних факультетів вищих навчальних закладів Європи. ВНМУ є учасником міжнародних освітянських виставок в Греції, Об'єднаних Арабських Еміратах, Німеччині, Україні.

Експертним опитуванням за міжнародною програмою «Рейтинг вузів» (2017р.), проведеним в рамках Міжнародної Кадрової академії, акредитованої при Європейському центрі вищої освіти (СЕР), Об'єднаній Раді Європи ЮНЕСКО, серед 166 вищих державних навчальних закладів України Вінницький державний медичний університет - єдиний з медичних вузів України - було визнано в числі 20 кадрових інститутів, які готують найбільш кваліфікованих фахівців.

Постійний зв'язок з управліннями охорони здоров'я обласних державних адміністрацій зони своєї діяльності дає можливість університету, враховуючи потреби практичної охорони здоров'я, оперативно вносити в навчальну програму, навчальні плани відповідні зміни, забезпечуючи підготовку лікарів у відповідності до вимог державних стандартів освіти та ліцензованих напрямів освітньої діяльності.

Концепцією повсякденної діяльності та розвитку університету на перспективу передбачено:

а) якісний конкурсний добір на державну і контрактну форми навчання

добре підготовлених випускників загальноосвітніх шкіл і середніх спеціальних навчальних закладів; забезпечення умов для набуття ними згідно ступеневої системи знань у галузі медицини, формування висококваліфікованих спеціалістів, творчих особистостей з почуттями патріотизму, власної гідності, гуманізму і громадянської зрілості; проведення освітньої діяльності разом з спеціалізованими класами загальноосвітніх шкіл та коледжами;

б) визначення змісту освіти з урахуванням її державних стандартів та освітньо – професійних програм, установлених для навчального закладу; розробка і вдосконалення методів і засобів проведення навчально – виховного процесу у відповідності до ліцензованих форм освітньої діяльності; гуманітарна освіта та виховання;

в) формування висококваліфікованого професорсько – викладацького складу, спроможного забезпечити за державними стандартами якість підготовки спеціалістів, надання лікувально-діагностичної допомоги населенню та проведення науково – дослідних робіт з актуальної тематики і з врахуванням потреб органів охорони здоров'я зони діяльності університету; підготовка резерву викладацького складу через магістратуру, клінічну ординатуру, аспірантуру і докторантуру; здійснення в рамках міжнародних зв'язків спільних наукових досліджень, підвищення кваліфікації і стажування спеціалістів;

Суттєвий вплив на функціонування університету і підготовку в ньому висококваліфікованих професіоналів за ліцензованими спеціальностями зумовлений потребами суспільства у спеціалістах відповідного профілю (через навчання за державним замовленням) і тим, що вища медична освіта України реально функціонує в умовах ринкових відносин в зв'язку з чим надання освітніх послуг стало комерційною діяльністю. Багаторічний досвід роботи університету підтверджує значний попит на отримання таких освітніх послуг в ньому вітчизняними і іноземними громадянами. Тим більше, що в умовах недостатнього фінансування, надання освітніх послуг вітчизняним і іноземним громадянам відіграє значну роль в забезпеченні фінансової стабільності вузу.

На основі прийнятої концепції з питань євроінтеграції і входження в європейський освітній простір в університеті здійснюється така система заходів:

- впроваджена державна атестація випускників у формі стандартизованих тестових ліцензійних іспитів на всіх етапах підготовки фахівців (Крок-1, Крок-2, практично-орієнтований державний іспит, ОСКІ, Крок-3);

- здійснюється перехід до організації навчального процесу відповідно до вимог європейських і міжнародних стандартів та стандартів Всесвітньої федерації медичної освіти;

- з актуальних питань розвитку медичної науки і вищої медичної освіти продовжується багаторічне співробітництво університету за укладеними угодами з іноземними навчальними закладами: Мюнстерський університет

(Німеччина), медичний факультет університету штату Алабама (США); коледж Франкліна Пірса (Нью-Гемпшир, США), Вандербільський університет США, Ліможський університет (Франція), Римський університет (Італія), Лодзенський медичний університет (Польща), Белгородський університет (Росія), Російський державний медичний університет (Москва), Санкт-Петербурзький державний медичний університет (Росія) та ін.;

- офіційні угоди про співпрацю в сфері освітньої та наукової діяльності укладено з 20 зарубіжними вузами-партнерами; університет бере участь в реалізації 62 міжнародних проєктів; відповідно до договорів 367 науково-педагогічних працівників відряджались за кордон для наукової і викладацької роботи; на наукових конференціях в минулому році виступили 249 співробітників університету;

- відділом міжнародних зв'язків університету проводиться активна робота по залученню на навчання іноземних громадян Індії, Сирії, Йорданії, Китаю, Малайзії, Єгипту, Тунісу, Саудівської Аравії, країн Європи, Латинської Америки; в цьому відношенні ділові стосунки налагоджені з представниками 67 іноземних та українських фірм;

- реформа організації підготовки фахівців в університеті супроводжується модернізацією навчально-методичного, інформаційного забезпечення навчального процесу і його матеріальної бази (створена стоматологічна клініка, медико-психологічна клініка, функціонує 7 ліцензованих і сертифікованих лабораторій, Центр нових інформаційних технологій поповнено сучасним комп'ютерним обладнанням, в лабораторіях науково-дослідного центру змонтовано унікальне лабораторно-діагностичне обладнання;

- спільно з міністерством охорони здоров'я України та органами місцевої влади вирішуються питання щодо створення університетської клініки;

- організована підготовка сімейних лікарів і укомплектування ними периферійної ланки охорони здоров'я, зокрема, сільського населення;

- модернізується матеріально-технічна база навчального процесу - в 2018 році придбано навчального та наукового обладнання на суму 3 млн. 863 тис. грн.;

- закінчено будівництво нової бібліотеки з книгосховищем на 500 тис. томів, за останніх 2 роки для потреб будівництва використано 3 млн. 123 тис. грн.

г) розвиток, вдосконалення матеріально – технічної бази навчання і наукових досліджень; створення підручників, навчально – методичних посібників, видання наукової та навчально – методичної літератури; впровадження сучасних технологій в навчальний процес, наукові дослідження і лікувальну практику;

д) здійснення капітального будівництва, ремонт основних фондів, створення сприятливих побутових умов в студентських гуртожитках; пропаганда здорового способу життя, втілення програми соціального захисту

професорсько – викладацького складу, співробітників і студентів;

е) впровадження в діяльність університету вимог менеджменту і маркетингу з метою забезпечення надходжень позабюджетних коштів за надання освітянських і інших послуг, економного витрачання коштів, підтримання в належному стані університетських корпусів та інших будівель, оновлення технічного оснащення навчального процесу і науково - дослідних робіт.

Конкурсний відбір абітурієнтів на навчання приймальною комісією здійснюється з числа випускників ліцейних класів і середніх спеціальних навчальних закладів, госпрозрахункових підготовчих курсів, загальноосвітніх середніх шкіл та за цільовими направленнями випускників сільських шкіл і шкіл, розташованих в зонах контрольованого радіаційного забруднення. В університеті здійснюється комплекс заходів, спрямованих на активну адаптацію першокурсників до вузівського життя. Серед них: проведення зарахування абітурієнтів на відкритому засіданні приймальної комісії з їх ознайомленням з складом деканатів; призначення кураторів академічних груп і проведення ними заходів, які сприяють формуванню у студентів раціонального режиму навчання та побуту в гуртожитках, прищепленню навичок самостійної роботи в бібліотеці, лабораторіях кафедр, організації дозвілля; постійна робота з студентськими групами працівників деканатів, ознайомлення з університетськими традиціями на урочистому акті присвяти в першокурсники, настанови під час актової лекції. У виховному процесі активно задіяні студентські ради гуртожитків. Питання стану виховного процесу постійно заслуховуються на факультетських радах, висвітлюються в університетській багатотиражній газеті «Молодий медик».

Під час навчання студентів кафедри дотримуються державних стандартів вищої медичної та фармацевтичної освіти. Практична і теоретична підготовка студентів здійснюється на основі освітньо – кваліфікаційних характеристик фахівців, вимог освітньо – професійних програм. Підготовка іноземних студентів передбачає вивчення ними особливостей регіональної патології зон їх проживання.

У ВНМУ діє чітка система контролю якості фахової підготовки, яка включає: щоденний (різних форм) контроль підготовки 75-100% студентів академічних груп, рубіжний контроль по завершенні вивчення окремих розділів програми чи груп тем, проміжну атестацію студентів через 2-2,5 місяця після початку кожного семестру, заключний контроль (залік, диф.залік, іспит) із застосуванням тестів, вирішенням ситуаційних задач, комплексних контрольних робіт при визначенні базової підготовки студентів 3-4 курсів та комплексних контрольних завдань на випускних курсах; закріплення практичних навичок.

Створене досконале навчально-методичне забезпечення підготовки лікарів на всіх факультетах. Щорічно видається по 13-16 навчально-методичних посібників і 4-5 підручників, постійно оновлюються методичні розробки і інші навчально-методичні матеріали. За підсумками проведення медичних ліцензійних іспитів «Крок-1», «Крок-2» студенти університету

виявляють сталі знання.

Вимоги нової концепції розвитку охорони здоров'я населення призвели до впровадження нових курсів навчання: екстремальної медицини, інформатики, клінічної імунології, мануальної терапії, військово-польової терапії та військово-польової хірургії.

Навчальний процес проводиться державною мовою, виконані всі плани, заходи, накази Міносвіти і МОЗ України щодо виконання закону «Про мови в Україні». Особлива увага звертається на гуманізацію навчання, як складового елемента формування лікаря, та правову підготовку.

До керівництва практикою залучено 14 професорів, 34 доктори наук, 46 асистентів, створені необхідні методичні матеріали всіх рівнів. Укладено угоди з 47 медичними закладами Вінницької, Хмельницької і Житомирської областей, де для проходження практики виділено 2220 місць. На місцях практикою керують 139 спеціалістів, які мають вищу та першу атестаційну категорію.

В навчальному процесі широко застосовуються нові, прогресивні технології, кафедри комп'ютеризовані, здійснюється перехід до мережевих технологій – функціонує мережа «Internet», до складу якої входить центр – «Internet» і локальні мережі на окремих кафедрах. Задіяні 1305 сучасних комп'ютерів, розгорнуто 1845 дисплейних місць, в основному на базі сучасних комп'ютерів (Pentium). Всі ПЕОМ підключені до 4-х каналів мережі Інтернет.

Розробку і впровадження в навчальний процес, в наукові дослідження і в управління вузом комп'ютерних технологій здійснює вперше організований серед навчальних закладів України університетський Центр нових інформаційних технологій. В його складі обчислюваний центр, комп'ютерні класи, телестудія, сучасна друкарня, вузол Internet. Налагоджене міжкафедральне використання сучасного комп'ютерного, лабораторно-діагностичного і наукового обладнання, що сконцентроване в науково-дослідному центрі університету. За участю лабораторій науково – дослідного центру, фундаментальних кафедр – біохімії, нормальної фізіології, біофізики, морфологічних дисциплін та ряду клінічних кафедр створені навчально – наукові комплекси – морфологічний, біохімічний, фізіологічний, що дає можливість впроваджувати комп'ютерні інтегративні програми. Разом із санаторієм Хмільник і медичним центром ВПС України створено науково – начальньо-лікувально-профілактичні комплекси, розробляючі і впроваджуючі сучасні лікувальні технології.

В університеті 60 кафедр, з яких 42 клінічного профілю. Клінічні кафедри розміщені на базі міських, районних і обласних лікувальних закладів м. Вінниці, м. Хмельницького і м. Житомира в яких розгорнуто 6545 лікарняних ліжок. Навчальний процес також проводиться в морфологічному корпусі і навчальному корпусі №2 з загальною площею 24241 кв.м., спортивному корпусі (2225 кв.м.), аудиторному корпусі (680 кв. м.), приміщенні науково-дослідного центру та експериментальної клініки (загальна площа 2393 кв.м.), в збудованій першій черзі нового навчального

корпусу (9000 кв.м.), комп'ютерних класах Центру нових інформаційних технологій університету. Ведеться будівництво нового навчального корпусу з бібліотекою і палацом студентів загальною площею 23718 кв.м. Загальна площа навчально-лабораторних приміщень, що знаходиться на балансі університету, складає 31931 кв.м., площа навчально-лабораторних приміщень клінічних баз, розташованих в лікувальних закладах 14701 кв.м. Лекційний процес проводиться в 15 обладнаних технічними засобами навчання лекційних аудиторіях навчальних корпусів і клінічних баз. Вісім аудиторій знаходяться на території університету. Капітально відремонтований морфологічний корпус і 10 розташованих в ньому кафедр. З врахуванням клінічних баз навчальна площа, що припадає на одного студента, становить майже 15 кв.м.

У зоні постійної уваги ректорату питання виконання планових завдань з підготовки викладацьких кадрів вищої кваліфікації, добору і підготовки дієвого резерву керівного складу, завідувачів кафедрами, омолодження викладацького складу з врахуванням основ гендерної політики в Україні.

У навчальному закладі висококваліфікований професорсько-викладацький склад. Всі кафедри базових, професійно-орієнтованих дисциплін і випускаючі кафедри очолюють доктори наук.

На 60 кафедрах ВНМУ працює 1031 викладачів, в т.ч. 128 (12,8 %) докторів наук, 678 (69,2%) кандидати наук, всього 806 викладачі (84,0%) мають науковий ступінь доктора і кандидата наук, 225 (18%) викладачів працюють без наукового ступеня. На теперішній час середній вік завідувачів кафедрами становить 56 років; докторів наук – 53 роки, середній вік професорів – 70; доцентів – 58; асистентів – 44.

Ректоратом проводиться систематична робота з омолодження керівного кадрового складу університету. На посади завідувачів кафедр за останні 4 роки були призначені та обрані за конкурсом 18 молодих докторів наук. Молодими співробітниками укомплектовані посади 4 проректорів, з яких: проректори з наукової та лікувальної роботи обрані за конкурсом, проректор з АГР та заступник ректора з економічних питань призначені відповідними наказами.

До списку резерву завідувачів кафедрами включено молодих перспективних викладачів, які успішно поєднують викладацьку та науково-дослідну роботу. На всіх кафедрах є дієвий кадровий резерв. Серед резерву на посади завідувачів кафедр 28 докторів наук, професорів і 20 кандидатів наук, доцентів, з яких 15 успішно працюють над виконанням докторських дисертацій, а решта збирають матеріали для планування виконання докторських дисертацій. 19 кафедр університету на 100% укомплектовані викладачами з науковими ступенями і вченими званнями, на 26 кафедрах працює по 2 і більше докторів наук.

Одним із факторів, що сприяє покращенню кадрового складу університету є активне залучення до наукових пошуків і виконання дисертаційних робіт співробітників, які успішно поєднують викладацьку роботу і наукові дослідження. У 2017-2018 роках над виконанням дисертацій

на здобуття наукового ступеня доктор медичних наук працювали 28 кандидатів наук, доцентів і 136 асистентів виконували дисертації на здобуття наукового студента кандидата медичних наук.

Серед викладачів університету 1 академік НАМН України, 2 діючих члени академії наук вищої школи України, 16 членів міжнародних академій, 10 членів академії медико-технічних наук України, 8 лауреатів Державної премії України, 3 заслужених діячі науки і техніки України, 8 заслужених працівники вищої школи України, 12 заслужених лікарів України.

Планомірна і цілеспрямована кадрова політика дає змогу проводити ротацію керівних кадрів, вчасно поповнити кафедри спеціалістами з науковими ступенями і званнями та забезпечувати здоровий морально – психологічний клімат в колективі.

Оснащення кафедр і їх кадровий потенціал забезпечать відповідність базової освіти за напрямками, визначеними Постановою Кабінету Міністрів України «Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо – кваліфікаційними рівнями».

Наукові дослідження співробітників університету мають фундаментальний і прикладний характер, вони розробляються за трьома напрямками: охорона материнства і дитинства; профілактика, діагностика, лікування хронічних хворих; створення, експериментальні дослідження, впровадження в практику нових лікарських засобів, апаратів, приладів. Крім кафедральних колективів наукові пошуки здійснюють науково-дослідний центр, розгорнутий на базі кафедри мікробіології, сучасна патоморфологічна лабораторія, гастроентерологічна лабораторія з питань нових технологій в діагностиці і фармакотерапії захворювань шлунка, спільна з кафедрою біохімії лабораторія НДІ хімії поверхні НАН України. Налагоджене міжнародне наукове співробітництво з кафедрами, лабораторіями медичних факультетів університетів України і Росії, НДІ фармакології РАМН, Чехії, Німеччини, Вірменії, Білорусі, США, Австрії, Великобританії, Італії.

За підсумками досліджень щороку публікується понад 1000 статей і тез, в т.ч. до 300 в зарубіжних виданнях, випускається по 14 – 16 монографій, 4-5 назв підручників, одержується до 180 патентів на винаходи. В університеті функціонують наукові школи: фізіологічна, фармакологічна, кардіологічна, акушерсько-гінекологічна, організаторів охорони здоров'я. Університет видає багатотиражну газету «Молодий медик», журнали «Вісник морфології» (міжнародний), «Вісник Вінницького медичного університету» «Biomedical and Biosocial anthropology», «Pain Medicine» Медицина болю (Міждисциплінарний, дискусійний, науково-практичний журнал). Співробітниками клінічних кафедр здійснюється значний обсяг консультативної і лікувальної роботи на базах кафедр, в районних лікарнях області. 25 завідувачів клінічними кафедрами є головами обласних науково – медичних товариств. Професорсько – викладацьким складом здійснюється за рік більше 200000 консультацій хворих, більше 10000 оперативних втручань.

У навчальному закладі проводиться комплекс заходів з соціального

забезпечення студентів і співробітників. Всі іногородні студенти, сімейні студенти проживають у гуртожитках. П'ять гуртожитків університету розраховані на 2836 місць, гуртожитки розташовані на території студентського містечка. За нормами університет забезпечений посадочними місцями в 4 їдальнях (830 посадочних місць) і 7 буфетах (310 місць). Функціонує університетський санаторій-профілакторій на 50 місць, дві оздоровчо-спортивні бази (загальна площа будівель 1172 кв.м.), розраховані на одночасне перебування 200 осіб. Університет має 50-метровий стрілецький тир, лижну базу, залу важкої атлетики, тренажерну залу, спортивні площадки, стадіон. Постійно надається допомога студентам з малозабезпечених сімей, вузівським пенсіонерам, студентським сім'ям, хворим співробітникам, учасникам художньої самодіяльності і спортивних команд. Медичне обслуговування студентів організоване у вузівському здоровпункті та в лікувально-профілактичних закладах, на базах яких функціонують клінічні кафедри.

В університеті функціонує 20 колективів художньої самодіяльності, творчих об'єднань, команд КВН, 10 спортивних секцій. Щороку колективами художньої самодіяльності проводяться 80-85 заходів для студентів, населення м. Вінниці і області.

Навчальний заклад не має заборгованості з виплати заробітної плати і стипендії, відповідних платежів до пенсійних і інших фондів та в розрахунках за енергоносії.

З врахуванням положень «Концепції розвитку охорони здоров'я населення України», яка є програмою реформування охорони здоров'я в Україні, та виходячи з створеної в університеті бази навчального процесу, кадрового забезпечення ректорат на майбутнє намітив вирішення таких проблем, які забезпечать вищий рівень його діяльності:

- підвищити якість підготовки студентів шляхом покращання матеріально-технічної бази, використання сучасних технологій у навчальному процесі, впровадження більш якісних форм контролю знань;
- особливу увагу приділити підготовці сімейних лікарів, забезпечити належні темпи підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів усіх рівнів, особливо докторів наук;
- розвивати наукові дослідження фундаментального і прикладного характеру, спрямовані на вирішення гострих проблем збереження та покращання здоров'я населення;
- активізувати зусилля колективів кафедр, особливо новостворених, на поглиблене вивчення і використання напрацювань наукових шкіл, що мають більш високі й сталі результати навчально-методичної, наукової, лікувально-профілактичної роботи та успішно готують наукові кадри;
- завершити реконструкцію університетського стадіону та спортивних майданчиків;
- проводити роботу щодо переоснащення власних університетських клінік сучасним медичним обладнанням.